

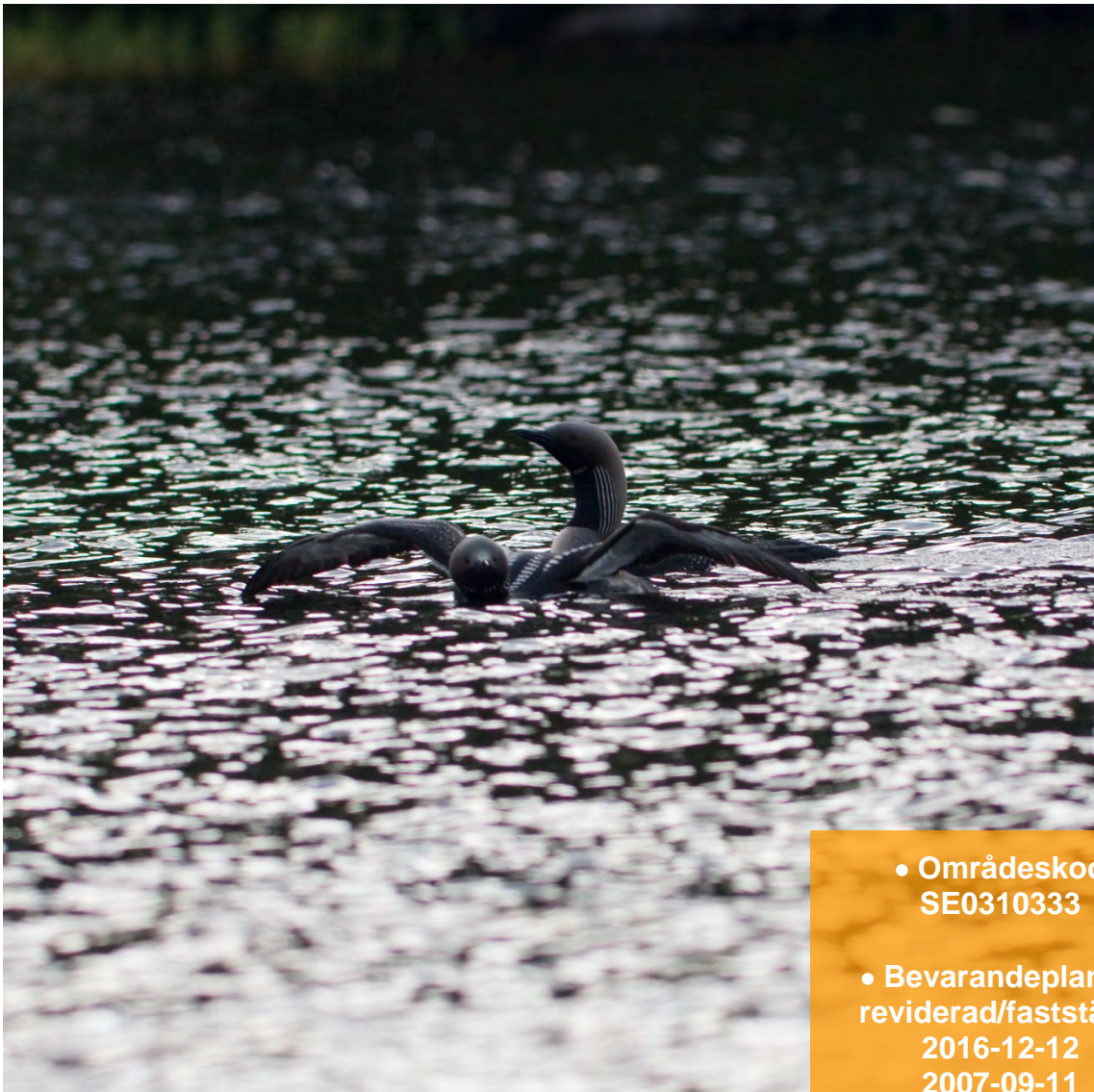

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

Bevarandeplan för Natura 2000-område

Assjön

- Områdeskod
SE0310333

- Bevarandeplanen
reviderad/fastställd
2016-12-12
2007-09-11

- Beteckning
0600-40-0333

Bakgrund

Natura 2000 är ett nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut Natura 2000-områden. Genom utpekandet åtar sig länderna att naturmiljöerna och arterna i varje område långsiktigt ska bevaras. Natura 2000-nätverket är viktigt i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I de båda direktiven listas särskilt värdefulla naturmiljöer och arter.

Bevarandeplan

Bevarandeplanen beskriver området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturmiljöer och arter som ska vara i gynnsamt bevarandetilstånd. Även vad som kan påverka Natura 2000-området negativt, behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, liksom uppföljning beskrivs också. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken. Bevarandeplanen fastställs av Länsstyrelsen och kan revideras när ny kunskap tillkommer eller om omständigheterna i eller utanför området ändras.

Lagstiftning

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kapitlet 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Tillstånd krävs inte för de åtgärder som behövs för skötseln av naturmiljöerna i området. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument utan ett underlag för prövningar av eventuella åtgärder i Natura 2000-området.

Kontakt

Vid frågor om Natura 2000 kontakta Länsstyrelsen:

- Telefon växel: 010-22 36 000
- E-post: jonkoping@lansstyrelsen.se

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0310333 Assjön

Kommun: Aneby, Nässjö

Områdets totala areal: 493,9 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-12-12

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2007-09-11

Markägarförhållanden:

Privat

Svenska kyrkan

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 1998-01-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

3130 - Ävjestrandsjöar

Bevarandesyfte

Syftet med Natura 2000 är att säkerställa den långsiktiga överlevnaden för Europas mest värdefulla och hotade naturtyper och arter. I varje enskilt Natura 2000-område är syftet att prioriterade naturtyper och arter bevaras så att området på bästa sätt bidrar till gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

I Natura 2000-området är det prioriterade bevarandevärdet sjön som klassas som ävjestrandsjö.

Motivering: Området har höga värden knutna till naturtypen ävjestrandsjöar. Sjön har god ekologisk status med avseende på fisksamhället och förekommande makrofyter.

Prioriterade åtgärder: Hänsyn i omgivande mark för att värna vattenkvaliteten och bevara en ekologiskt funktionell kantzoon.

Beskrivning av området

Assjön är en cirka 494 hektar stor näringsfattig klarvattensjö som förts till naturtypen ävjestrandsjöar. Sjön har ett största djup på mellan 35 och 40 meter och ett medeldjup på cirka 11 meter. Vattenomsättningen i sjön är cirka 11 år. Stränderna är mestadels minerogena med sten,

sand och block. Växtligheten består av sparsamma vassar och här finns även kortskottsväxterna braxengräs, notblomster och strandpryl. Dessa arter är typiska för naturtypen ävjestrandsjöar och indikerar bland annat att sjön undgått övergödning.

Bland häckande sjöberoende fågel i Assjön märks bland annat storlom. Förekommande fiskarter är i sjön är sik, gädda, sutare, mört, lake, abborre, bergsimpa, elritsa och gers. Siken introducerades runt år 1900 och sutaren under 1900-talet. Siken är en typisk art för näringsfattiga sjöar och indikerar ett syrgasrikt djupvatten. Flodkraften är utslagen och sedan 1990 ersatt med signalkräfta som idag finns i ett rikligt bestånd. I bottenfaunan förekommer de regionalt sällsynta nattsländorna *Molannodes tinctus* och *Mystacides azurea*. Utter, en art som är rödlistad såväl som upptagen i EU:s art- och habitatdirektiv, är funnen vid inventeringar utmed Assjön 2013- 2014.

Sjön ingår i Svartåns vattensystem. Avrinningsområdet är 2950 hektar stort. Tillrinningsområdet består mestadels av skogsmark med en mindre andel odlad mark. Sjöns närmaste omgivning består huvudsakligen av barrskog med små inslag av öppen mark.

Assjön är naturvärdesbedömd enligt System Aqua och bedömdes ha en hög grad av naturlighet. Sjön är även klassad som ett nationellt särskilt värdefullt vatten ur naturvårdssynpunkt.

Assjön får anses som något påverkad. Denna påverkan beror delvis på måttliga till omfattande dikningar i åkermark samt diffusa utsläpp från jordbruks- och skogsmark. Sjön är sänkt 1857-1868 (uppgift saknas om hur mycket).

Vattenförvaltningens senaste klassning av Assjön är god ekologisk status och god kemisk status med undantag för kvicksilver och PBDE (gränsvärdena för dessa ämnen överskrids i alla Sveriges ytvattenförekomster). Klassningen av näringsämnen visar på hög status, då halterna av totalfosfor är låga (9,3 µg/l). Sjön har en mycket god buffringsförmåga mot försurning och lägsta uppmätta pH är över 7.

Vad kan påverka negativt

- Förändring av sjöns naturlighet och flödesregim, t.ex. vandringshinder, reglering, dikning, vattenuttag, grumling, för reglerade vattendrag även ekologiska försämringar som sänkt minimitappning, ökad korttidsreglering etc.
- Skogsbruk i närområdet utan lämnande av skyddszoner i sådan utsträckning som behövs av hänsyn till växt- och djurlivet, kulturmiljön och landskapsbilden (se Skogsvårdslagen 30 § och dess föreskrifter).
- Avsaknad av ekologiskt funktionell kantzon.
- Försämrade vattenkvalitet genom påverkan av föroreningar, näringsämnen, bekämpningsmedelsrester, grumling, humusämnen etc., t.ex. körskadorna i skogsbruk, läckage av näringsämnen eller bekämpningsmedelsrester, dagvatten som kan påverka vattenkvaliteten.
- Rensning av till sjön mynnande diken, om det innebär att fisket kan skadas (se 11 kap. 15 § Miljöbalken om skyldighet att göra anmälan till länsstyrelsen om fisket kan skadas, avser både allmänt och enskilt fiske och både yrkesfiske och fritidsfiske).
- Förändring av sjöns naturliga artsammansättning och konkurrensförhållanden, t.ex. påverkan av

främmande arter, genom utsättning av främmande arter, för hårt eller ensidigt fisketryck etc.

- Minskning av arealen naturliga strandmiljöer, t.ex. exploatering utmed sjön etc.

Generella texter kring vad som påverkar naturtyper och arter negativt finns även i Naturvårdsverkets naturtyps- och artspecifika vägledningar.

Bevarandeåtgärder

Assjön är sedan år 1974 skyddad mot avloppsutsläpp m.m. enligt 8 § miljöskyddslagen nuvarande miljöskyddsområde enligt 7 kap. 19 § miljöbalken. Markavvattning är enligt Miljöbalken generellt förbjudet i Aneby kommun. Sjön omfattas av strandskydd 100 meter. Det är även förbjudet att framföra motorbåtar med högre hastighet än 5 knop. EU:s ramdirektiv för vatten utgör grund för skydd av vatten. Direktivet har införlivats i svensk lagstiftning genom förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön. Syftet med lagstiftningen är bl.a. att ställa krav på icke försämring av ytvatten med avseende på både ekologisk och kemisk status. Ytterligare skydd, utöver dessa och skogsvårdslagens och miljöbalkens allmänna bestämmelser, bedöms för närvarande inte behövas.

Vid åtgärder som utförs i anslutning till sjön eller tillrinnande vattendrag ska en skyddszon finnas mot vattnet. Denna skyddszon får i varje enskilt fall anpassas efter åtgärden samt hur den kan tänkas påverka sjön och dess värden. Skogsstyrelsen kan ge råd och anvisningar.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**3130 - Ävjestrandsjöar**

Areal: 494,3 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Hela Assjön är klassad som naturtypen ävjestrandsjö.

Mer generell information om naturtypen finns i Naturvårdsverkets naturtypsspecifika vägledning.

Bevarandemål

Ävjestrandsjöar ska ha relativt klart vatten och präglas av naturliga vattenståndsfluktuationer. Sjön ska ha stränder som tidvis blottläggs och som under dessa perioder hyser annuell pionjärvegetation. Området ska nå minst god ekologisk status enligt vattenförvaltningens miljö kvalitetsnormer. Vattenstatusen ska inte påverkas av gödning eller skogsbruk i sjöns närområde. Artsammansättningen ska vara naturlig och det ska vara fria vandringsvägar i anslutande vattensystem. Vattnet ska ha inslag av typiska arter som t.ex. notblomster, strandpryl och öring. Arealen ävjestrandsjöar ska vara minst 494 hektar vid medelvattenstånd.

Bevarandetillstånd

Naturtypen bedöms ha gynnsamt bevarandetillstånd. Detta innebär att naturtypen är ganska välbevarad och i huvudsak har kvar viktiga strukturer och funktioner. Förutsättningarna för att bevara naturtypens värden på lång sikt är goda.

Dokumentation

Beslut 1974-06-28 Förbud mot utsläpp av avloppsvatten i Assjön i Aneby och Nässjö kommuner sam Kunhultsjön i Aneby kommun, Jönköpings län. Diarienummer 11.199.776-72.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. 1997. Vattenkemi i sjöar. Resultat från länsinventeringen hösten 1995. Meddelande 1997:12.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2003. Naturvärdesbedömning sjöar- Motala ström i Jönköpings län. Meddelande 2003:1.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2005. Basinventering av makrofytter i sjöar. Test och utvärdering av metoder för makrofytinventering. PM 05:1.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2007. Databas sjöregister.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2007. Vattenkemidatabasen.

Naturvårdsverket. 1999. Bedömningsgrunder för sjöar och vattendrag. Rapport 4913.

Naturvårdsverket. 2007. Nationell strategi för skydd av vattenanknutna natur och kulturmiljöer – Delmål 1 Levande sjöar och vattendrag. Rapport 5666.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2009. Värdefulla vatten i Jönköpings län. Meddelande 2009:23. Modernt ortofoto.

VISS (Vatteninformationssystem Sverige). 2016. Assjön.

Bilagor

Kartbilaga (översiktskarta).

Natura 2000-område

Assjön

(SE0310333)

1:20 000

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen Jönköping

Natura 2000-område

Assjön

